

10.5. Förslag på arbetsordning för valberedning i Studiefrämjandets avdelning - reviderad 13 juni 2024

1. Syfte och omfattning

Syftet med arbetsordningen är att beskriva och tydliggöra valberedningens uppdrag och arbete, samt fastställa vilka grundläggande krav som ska uppfyllas av valda ledamöter i Studiefrämjandets lokala valberedningar.

2. Valberedningens uppdrag

Valberedningen arbetar för organisationens medlemmar genom att under verksamhetsåret förbereda förslag till val av nytt avdelningsråd enligt Stadgar för Studiefrämjandets förbund 7.1 vid nästkommande avdelningsårsmöte. Valberedningen förbereder även förslag till mötesordförande.

I samband med förbundsstämma ska avdelningens valberedning, i samverkan med förbundets valberedning, nominera tre kandidater till förbundsstyrelsen i enlighet med Stadgar för Studiefrämjandets förbund 3.1. Förbundets valberedning föreslår i sin tur två av de nominerade till ordinarie ledamot respektive ersättare i förbundsstyrelsen. Avdelningens valberedning ska säkerställa att de nominerade kandidaterna uppfyller den kompetensprofil som förbundets valberedning tagit fram, och att de är införstådda med att de inte nomineras i egenskap av företrädare för avdelningarna utan kommer verka för hela Studiefrämjandet som en del av förbundsstyrelsen.

Valberedningen ska löpande utvärdera samt vid behov, till förbundsstyrelsen, föreslå justering av arbetsordningen. Förbundsstyrelsens uppgift är att ta ställning till dessa och till förbundsstämman lägga förslag till beslut om ny arbetsordning för valberedningen.

2.1 Valberedningens arbete

Valberedningens arbete bör inledas med att fastställa tidsplan, hur arbetet ska fördelas mellan valberedningens ledamöter, valberedningens eventuella kostnader, samt en beskrivning av valberedningens interna och externa kommunikation.

Valberedningens enskilda ledamöter ska, var och en eller gemensamt, under arbetets uppstartsfas säkerställa att de är väl insatta i Studiefrämjandets stadgar och grundläggande styrdokument, såsom Folkbildningsrådets villkor för statsbidrag och Studiefrämjandets strategiska mål.

Valberedningen ska vara synliga inom och utanför organisationen på ett sätt som gör det enkelt för dem som önskar att ta kontakt med valberedningen.

Valberedningens arbete ska tydligt kretsa runt tre huvudsakliga faktorer, var och en beskrivna nedan. Vid avdelningsårsmötet ska valberedningens förslag till avdelningsråd förklaras och motiveras utifrån de tre faktorerna.

2.1.1 Studieförämjandets behov och utmaningar

Valberedningens arbete ska tydligt ta avstamp i avdelningens behov och utmaningar. Efter informationsinsamling, omvärlds- och nulägesanalys ska valberedningen skapa sig en bild av vilken kompetens och profil som det kommande avdelningsrådet behöver inneha.

Informationsinsamling, omvärlds- och nulägesanalys inför beredning av val av avdelningsråden bör bland annat innehålla deltagarstatistik, intervjuer med medlemmar i nuvarande avdelningsråd samt högsta chef för avdelningen. Nuvarande medlemmar i avdelningsrådet ska även utvärderas utifrån närvaro vid möten och engagemang i rådets arbete.

2.1.2 Mångfald i avdelningsrådets sammansättning

Valberedningens förslag ska bygga på en variation av medlemmar utifrån aspekterna kön, ålder och bakgrund. Målsättningen är att avdelningsrådet ska upplevas som representativt för de deltagare som samlas i avdelningens verksamhet. Mångfalden kan bland annat, förutom aspekterna ovan, avspeglas i kandidaternas organisationstillhörighet, erfarenhet av folkbildningens olika delar och funktioner samt geografisk spridning.

Valberedningen ska utförligt beskriva för avdelningsårs mötet hur den arbetat för att avdelningsrådet ska präglas av mångfald och representativitet. I det fall valberedningens förslag inte är jämställt och/eller inte innehåller en god spridning i ålder ska extra vikt läggas vid att förklara för avdelningsårs mötet varför det ej varit möjligt att uppnå detta. Beskrivningar av arbetssätt och motiveringar ska även presenteras skriftligen i handlingarna till avdelningsårs mötet tillsammans med valberedningens förslag.

2.1.3 Samarbete inom avdelningsrådet

Valberedningen ska arbeta utifrån målsättningen att presentera kandidater som förstår vikten av att samarbeta inom avdelningsrådet samt med avdelningens ledning. Valberedningens förslag till val av avdelningsråd ska ha potential att tillsammans som grupp utveckla avdelningen och dess verksamhet.

2.2 Förberedelse inför val

Valberedningens uppgift är att inför avdelningsårs mötet, genom direktkontakt med samtliga nominerade kandidater, meddela vilka som kommer att föreslås till val av avdelningsråd.

I kommunikationen med de kandidater som ska föreslås till avdelningsrådet ska valberedningen tydliggöra avdelningsrådets organisatoriska roll i Studieförämjandets avdelning, samt tydliggöra det folkbildande uppdrag som Studieförämjandet har. Det ska vara säkerställt att varje kandidat förstår innebörden av att avdelningsrådet arbetar för hela avdelningen och att ingen medlem kan representera ett särintresse i organisationen.

Ledamot i valberedningen kan inte föreslås som kandidat till avdelningsrådet.

2.3 Samverkan

Valberedningen ska samverka med så många samarbetspartners som den bedömer är relevant och praktiskt möjligt att samverka med. Ett antal grupper är av särskilt intresse för valberedningen att samverka med:

- Riksförbundets kommunikationsenhet – kring kommunikationsplan och kanaler för intern och extern kommunikation.
- Kansliorganisationens ledningsgrupp för avdelningen – för input till analys för behov och utmaningar.

- Studiefrämjandets medlemsorganisationers lokala föreningar – för kommunikation kring nominering av kandidater, samt analys för behov och utmaningar.
- Valberedningar i Studiefrämjandets andra avdelningar – för samverkan, utbyte av erfarenheter, tips på metoder och arbetssätt mm.
- Förbundets valberedning - i samband med beredning av nomineringar till förbundsstyrelsen.

2.4 Transparens och tystnadsplikt

Valberedningen ska verka för stor transparens kring sitt arbete och processen med att ta fram kandidater till avdelningsrådet.

Mellan valberedningens ledamöter råder full transparens. Valberedningen ska ha ett strikt förhållningssätt gällande tystnadsplikt kring nominerade kandidater i kommunikation utanför valberedningen. Det ska vara upp till varje kandidat att själv avgöra om de vill tala öppet om sin nominering eller inte.